

Szenteste puskaporosan

A hírek tele annak a változások lehetőségeivel. Hazánkban is, a szomszédban is. 1989 decembere van. Mindent elnyomnak az aggasztó hírek Romániából. Bennünket, akiknek a Székelyföldön véreink vannak odaát, különösen érintenek a Ceausescu nevéhez fűződő erőszakos hírfoszlányok. Ahol fegyverek kerülnek elő, ott ki tudja, hogy először nem az igazság hal-e meg? Úgy tekintetem erre a forradalomként kommunikált jelenségre, mint a mi '56-unkra. Keresztbeverik egymást a kommunisták, és a jobbat remélő tömeg a két rossz közül a kisebb rosszhoz csatlakozik. A reménynek nagy mozgató ereje van. Hátha az erőszak világából jobb élet születik. A diktatúra megdöntése esély valami jobbra, a demokráciára? Legyen ez a hatalmi politika világának a dolga. Az enyém, hogy az élet ránk eső kis zugában valami lehetőséget találjak a jó tettek. Jöttek olyan hírek is, amelyek a kisemberek életének ellehetetlenüléséről szóltak. Nincs kenyér, tej, élelem. Mérgezik az ivóvizet Bukarestben, Temesváron, Aradon. Mindenki fél, éheznek, kiszolgáltatott. A keresztény egyházak helyi képviselői, a plébániák, parókiák, lelkeszségek az életmentő karitás központjai. Adnak, ha van mit. Adnunk kell, hogy legyen mit adniuk.

Nagyon jó barátságba kerültem a szomszédal, Bendő Gézával. Kőműves volt, akivel együtt építettük második, Nyírfa utcai házunkat. Volt egy Robur teherautója is. De ami jelentősebb, nagy szíve volt. Ateistának mondta magát, szinte kommunistának. Mégis szót értettünk az élet alapvető kérdéseiben. Szövetkeztünk. Nekiláttunk kéregetni. Pékségektől kenyeret, pékárut, boltokból tartós élelmiszert. Családi pénztárcánkba nyúlva vásároltunk. Három nap alatt teleraktuk a teherautót. December 23., szenteste napja. Családjaink, feleségeink aggódó szeretettel adták ránk áldásukat, hogy induljunk Arad felé, Temesvár céllal. Esélyünk sem volt szentestére hazaérni, bár kora reggel indultunk. Tudtuk ezt mindannyian, mégis menni kellett, hiszen odaát éheznek az emberek. Életveszélyben is vannak a fegyveres akciók miatt, de ezen mi nem tudunk segíteni. Mennünk kell.

A magyar határon félreállítottak minket, másik két, hasonló célú jármű mellé. Nem az átengedés volt akadályozva, hanem mindegyikünknek nagy vöröskeresztes plakátokat adtak, hogy a teherautó minden oldalára tegyük fel. Ahol lőnek, ott ez talán csökkenti azt a lehetőséget, hogy valakik ellenségként kezeljenek bennünket. A határőrök tájékoztattak a friss helyzetről: Temesvárra ne menjünk, mert erős tűzharc van. Aradon keressük meg a katolikus vagy a református parókiát, és kérjünk segítséget a szétszórásra vonatkozóan. Indultunk három-négy járművel együtt.

Az úton a településeken gyerekek és felnőttek álltak az útszélén, kíváncsian, integetve. Ha megállunk, talán lerohannak. Olyan nagy szegénységet láttunk, hogy Géza lassított itt-ott, én pedig kis szatyrokat dobtam a csoportoknak. Fényképezésre is készültem, de nem vitt rá a lélek. Ennyi nyomort fotózni szégyelltem. Aradon szétszóródtak a járművek. Ki-ki ment a maga címére, útjára. A katolikus plébánia utcájába kanyarodott be Géza. Tőlünk három-négy kapualjnyira lőttek az utca felé, nem ránk. Gyorsan visszatolatás, és irány a református cím.

Leparkoltunk az utcán, és pillanatok alatt gyülekeztek az emberek, látván a vörös-keresztes jelzést. Kihívtam a lelkészt, és ő és munkatársai vették kézbe a dolgokat. Kétirányúan rakodtunk. Az egyik csoport hordta be az épületbe a tartós élelmiszert, én pedig osztottam a kenyeret az embereknek. Közben néhány magyar mesélt az állapotokról, amelyek az otthon már hallott híreket támasztották alá. Mindenkinek csak egy kenyeret adtam, néha civódás volt, de verekedésig nem fajult a dolog. Kirakodva azonnal indulás hazafelé.

Már esteledett. Nyirkos, ködös idő volt. Késő este jöttünk át a határon. A határőr mondta, hogy valakik Temesvárra mentek, és remélhetőleg egyelőre csak eltűntek. Akkora

lett a köd, hogy szinte csak a szélvédőnek nyomott homlokkal láttunk 10-15 métert. Lépésben araszolva sok időnk volt beszélgetésre. Főként a kis emberek sorsáról folyt a szó. Akik majd dolgozva adóikkal, munkájukkal ismét működtetik Romániát, és ki tudja, milyen politikai elit lesz a haszonélvezője mindennek. Találkozott az „ateista” a kereszténnyel. Adni az éhezőknek akkor is kell, ha az észérvek ezt befagyasztanák.

Adni akkor is jó, ha az éhező ember magyar, román vagy cigány. Mindketten nagy békességet éreztünk, hogy megtettük a dolgunkat.

Otthon a gyerekek aludtak, a feleségünk várt. Éjfél elmúlt, mire Érdre értünk. A puskaporos szenteste emléke megmaradt. A gyerekeinkben is: „Apa, a legszörnyűbb szentesténk volt.” Felnövekedvén, már az éhező és kiszolgáltatott emberek oldaláról nézve, remélem, átértékelődött bennük is 1989 puskaporos szentestéje.

Király Ignác